

FACULTY OF LANGUAGES

SYLLABUS

FOR

THE BATCH FROM THE YEAR 2023 TO YEAR 2026

(CREDIT BASED EVALUATION AND GRADING SYSTEM)

Programmes

U.G. Classes

(Semester I- IV)

Examinations: 2023-2026

ESTD. 1892

**PG DEPARTMENT OF PUNJABI STUDIES
KHALSA COLLEGE, AMRITSAR**

Note: (a) Copy rights are reserved. Nobody is allowed to print it in any form.
(b) Subject to change in the syllabi at any time.
(c) Please visit the College website time to time.

ਅੰਡਰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕਲਾਸਾਂ ਲਈ ਚੋਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ: ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਨਤੀਜੇ

Programme Objective & Outcomes of Elective Punjabi for UG Classes

Sr. No.	PROGRAMME OBJECTIVES
1.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਿਕਾਸ-ਵਿਕਾਸ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।
2.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।
3.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
4.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਬਣਾਉਣਾ।
5.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

S.No.	PROGRAMME SPECIFIC OUTCOMES (PSOS)
PSO-1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਾਵਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਠਗਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।
PSO-2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ, ਅਨੁਭਵਾਂ ਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
PSO-3	ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਥ-ਬਾਣੀ, ਭਗਤ-ਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ ਜਿਵੇਂ ਵਾਰ, ਕਿੱਸਾ, ਜੰਗਨਾਮਾ ਅਤੇ ਕਾਫੀਆਂ ਬਾਰੇ ਭਰਪੂਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
PSO-4	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਵੰਗੀ ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਬੰਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇ ਪੱਖ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
PSO-5	ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ, ਬੀਰ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਇਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਮੁੱਲ-ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਧ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
PSO-6	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਟ-ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਨਾਟ-ਕਲਾ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅੰਡਰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕਲਾਸਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ: ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਨਤੀਜੇ

Programme Objective & Outcomes of Compulsory Punjabi for UG Classes

Sr. No.	PROGRAMME OBJECTIVES
1.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
2.	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਚੇਤਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
3.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਹੁਨਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
4.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰੀ ਤੇ ਨਿਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਨਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ।
5.	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਉਸਾਰਣਾ।

S.No.	PROGRAMME SPECIFIC OUTCOMES (PSOS)
PSO-1	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਰਤਾਂ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਪਰਖਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
PSO-2	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਗਹਿਨ ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਖ਼ਾਸਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਭਾਸ਼ਾਈ ਮੁਹਾਰਤ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
PSO-3	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਨਾਟ-ਕਲਾ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਸਮਾਜ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਦੇ ਹਨ।
PSO-4	ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਟ ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਨਾਟਕ ਕਲਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਬਣਦੇ ਹਨ।
PSO-5	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਗਲਪੀ ਵਿਧਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਵਲਾਂ ਤੇ ਕਹਾਣੀ ਪਾਠਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਕਲਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
PSO-6	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨਕ ਨੇਮ-ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅੰਡਰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕਲਾਸਾਂ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

Basic Punjabi for UG Classes

Sr. No.	PROGRAMME OBJECTIVES
1.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਲਿਖਣਾ ਸਿਖਾਉਣਾ।
2.	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕਰਨਕ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।
3.	ਅਖਾਣ-ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ-ਕੋਡਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ।
4.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ।
5.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ।

S.No.	PROGRAMME SPECIFIC OUTCOMES (PSOS)
PSO-1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ੁੱਧ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
PSO-2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਦੀ ਸਮਝ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਅਤੇ ਵਾਕ-ਰੂਪ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਵਿਕਸਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ।
PSO-3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
PSO-4	ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਰਾਹੀਂ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
PSO-5	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਭਾਸ਼ਾਈ ਰੂਪ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਸਾਹਿਤ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਗੌਰਵਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
PSO-6	ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਲੇਖਣ ਕਲਾ ਦਾ ਹੁਨਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

**Course Scheme (Punjabi) for Credit-Based Evaluation Grading System (CBEGS)
in Under Graduate Program**

ਅੰਡਰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕਲਾਸਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ

Semester - I - IV

Class	Paper Code	Course Title	Total Teaching Hours	Credit Distribution			Hours /Credit Per week	Marks Distribution				Eligibility Criteria 12 th pass in any stream	Pre-requisite of the course (if any)	Page No.
				L	T	P		Th	P	IA	Total			
UG Classes Programme Objectives, Programme Outcomes (POs), Programme Specific Outcomes (PSOs) (Sem I-VI)													ii-iv	
Programme Names & Programme Codes													vi	
Course Codes (Sem I-IV)													vii-viii	
Major Course														
B.A/B.A. (GTT)/ B.A. (SS) Semester-I & IV	BPBI-1103 BPBI-1203 BPBI-2303 BPBI-2403	ਇਲੈਕਟਿਵ ਪੰਜਾਬੀ	90	4	2	0	6	75	0	25	100	Studied Punjabi up to 10th Standard	1-4	
Compulsory Courses														
All B.A./B. Sc./ B. Com (ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ) Semester- I & IV	BPBI-1101 BPBI-1201 BPBI-2301 BPBI-2401	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ OR ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ	60	4	0	0	4	75	0	25	100	Studied Punjabi up to 10th Standard	5-8	
	BPBI-1102 BPBI-1202 BPBI-2302 BPBI-2402	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ		4	0	0	4	75	0	25	100	NOT Studied Punjabi up to 10th Standard	9-12	
B.Sc. All Professional Classes (ਇਕ ਸਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ) Semester-I & II	BHPB-1101 BHPB-1201	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ OR	60	4	0	0	4	75	0	25	100	Studied Punjabi up to 10th Standard	13-14	
	BPBI-1102 BPBI-1202	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ		4	0	0	4	75	0	25	100	NOT Studied Punjabi up to 10th Standard	15-16	
B.A. (Hons.) English Semester-I & II	BEPB-1101 BEPB-1201 BEPB-2301 BEPB-2401	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ OR	60	4	0	0	4	75	0	25	100	Studied Punjabi up to 10th Standard	17-20	
	BPBI-1102 BPBI-1202 BPBI-2302 BPBI-2402	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ		4	0	0	4	75	0	25	100	NOT Studied Punjabi up to 10th Standard	21-24	
B.Sc. Agriculture Semester-I & II	GPB-1110 GPB-1210	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ OR	30	2	0	0	2	75	0	25	100	Studied Punjabi up to 10 th Standard	25-26	
	BPB-1110 BPB-1210	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ		2	0	0	2	75	0	25	100	NOT Studied Punjabi up to 10 th Standard	27-28	
Bachelor of Physiotherapy Part – I (12+3 system & Annual System)	BPPB-1101	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ	60	4	0	0	4	75	0	25	100	Studied Punjabi up to 10 th Standard	29	
	BPPB-1102	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ	60	4	0	0	4	75	0	25	100	NOT Studied Punjabi up to 10 th Standard	30	
Certificate Course in Urdu	URDU-0001	ਉਰਦੂ	45	3	0	0	3	50	0	25	75		31	
Ability Enhancement Course (AEC)														
ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ	AECCP-01	ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ	30	2	0	0	2	37	0	13	50		32	
Translation	AECT-01	ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ	30	2	0	0	2	37	0	13	50		33	
Value Added Courses (VAC)														
Urdu	VACU-01	ਉਰਦੂ General Information	30	2	0	0	2	50	0	0	50		34	
Gurbani Adhyan	VACG-01	ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਧਿਐਨ	30	2	0	0	2	50	0	0	50		35	
Translation Skill	VACT-01	ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ	30	2	0	0	2	50	0	0	50		36	

ਅੰਡਰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕਲਾਸਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ

Syllabus of Punjabi for UG Classes

Programme and Programme Code

Sr. No.	Programme/Class	Programme Code
1	B. A.	BA
2	B. A. Social Science	BASS
3	B. A. (Hons. English)	BHEN
4	B. Com. (Hons.).	BCOM(H)
5	B. Com. Regular	BCOM(R)
6	B. Sc. Agriculture	BHAG
7	B. Sc. Bio-Technology	BSBT
8	B. Sc. Fashion Designing	BSFD
9	B. Sc. Food Science	BFST
10	B. Sc. Hons. Chemistry	BSHC
11	B. Sc. Hons. Mathematics	BSHM
12	B. Sc. Hons. Physics	BSHP
13	B. Sc. IT.	BIT
14	B. A. Gurmat Teacher Training	BAGT
15	B. A. Journalism & Mass Communication	BAJMC
16	B. B. A.	BBA
17	B.C.A.	BCA
18	B.Sc. Artificial Intelligence and Data Science	BAIDS
19	B.Sc. Computer Science	BSCS
20	B.Sc. Economics	B.SC.(ECO)
21	B.Sc. in Computational Statistics and Data Analytics	BSCD
22	B.Sc. Medical	BSMD
23	B.Sc. Non-Medical	BSNM
24	Bachelor of Physiotherapy	BPT
25	Bachelor of Vocation (B.Voc.) Textile Design & Apparel Technology	BVTD
26	Bachelor of Vocational (B.Voc.) Food Processing	BVFP
27	Bachelor of Vocational (B.Voc.) Software Development	BVSD
28	Bachelor of Vocational (B.Voc.) Theatre and Stage Craft	BVTS
29	Bachelor of Vocational (B.Voc.) Renewable Energy Technology	BVRET
30	Certificate Course in Urdu	DURDU
31	Computer and Punjabi Language (AEC)	AECCP
32	Translation Skill (AEC)	AECCCT
33	Urdu -General Information (VAC)	VACU
34	Gurbani Adhyan (VAC)	VACG

Course Code of UG Classes					
Year	Semester	Class/Programme	Course Code	Subject	
1 st Year	Semester I	B. A. B. A. Social Science	BPBI-1101	ਲਾਜਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi	
			BPBI-1102	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi	
			BPBI-1103	ਚੋਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ Elective Punjabi	
	Semester II	B. A. B. A. Social Science	BPBI-1201	ਲਾਜਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi	
			BPBI-1202	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi	
			BPBI-1203	ਚੋਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ Elective Punjabi	
1 st Year	Semester I	B.Sc. Med, Non-Med., B.Sc. Eco B.Sc. Comp. Sc. B. Com. (R.) & (Hons.). B. B. A.	BPBI-1101	ਲਾਜਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi	
			BPBI-1102	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi	
	Semester II	B.Sc. Med, Non-Med., B.Sc. Eco B.Sc. Comp. Sc. B. Com. (R.) & (Hons.). B. B. A.	BPBI-1201	ਲਾਜਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi	
			BPBI-1202	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi	
	1 st Year	Semester I	B. Sc. Hons. Physics B. Sc. Hons. Chemistry B. Sc. Hons. Maths B. Sc. Bio Tech. B. Sc. IT. B. Sc. Fashion Designing B. Sc. Food Sc. B.C.A. B. A. JMC. B.Sc. in Computational Statistics and Data Analytics, B.Sc. Artificial Intelligence and Data Science, Bachelor of Vocational (B.Voc.) Software Development, Bachelor of Vocational (B.Voc.) Theatre and Stage Craft, Bachelor of Vocational (B.Voc.) Food Processing, Bachelor of Vocation (B.Voc.) Textile Design & Apparel Technology B.Voc. Renewable Energy Techology	BHPB-1101	ਲਾਜਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi
				BPBI-1102	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi
Semester II		B. Sc. Hons. Physics B. Sc. Hons. Chemistry B. Sc. Hons. Maths B. Sc. Bio Tech. B.C.A./B. Sc. IT. B. Sc. Fashion Designing B. Sc. Food Sc. B. A. JMC B.Sc. in Computational Statistics and Data Analytics, B.Sc. Artificial Intelligence and Data Science, B.Voc. Software Development, B.Voc. Theatre and Stage Craft, B.Voc. Food Processing, B.Voc. Textile Design & Apparel Technology B.Voc. Renewable Energy Techology	BHPB-1201	ਲਾਜਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi	
			BPBI-1202	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi	

Year	Semester	Class/Programme	Course Code	Subject
1 st Year	Semester I	B. A. (Hons. English)	BEPB-1101	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi
			BPBI-1102	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi
	Semester II	B. A. (Hons. English)	BEPB-1201	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi
			BPBI-1202	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi
1 st Year	Semester I	B. Sc. Agriculture	GPB-1110	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi
			BPB-1110	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi
	Semester II	B. Sc. Agriculture	GPB-1210	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi
			BPB-1210	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi
1 st Year	Part 1	Bachelor of Physiotherapy	BPPB-1101	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi
			BPPB-1102	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi
1 st Year	Semester I	Gurmat Training Course	BGPB-1101	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi
			BGPB-1102	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi
	Semester II	Gurmat Training Course	BGPB-1201	ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ Compulsory Punjabi
			BGPB-1202	ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ Basic Punjabi
Part-Time	Short Term Course	Certificate Course in Urdu	URDU-0001	ਉਰਦੂ (General Information)
		ID Course: Urdu (For Undergraduate Classes)	URDU-1101	ਉਰਦੂ (General Information)
		ID Course: Urdu (For Undergraduate Classes)	URDU-1201	ਉਰਦੂ (General Information)
		AEC : Computer and Punjabi Language	AECCT-01	Computer and Punjabi Language
		AEC : Translation Skill	AECCT-01	Translation Skill
		VAC : Urdu -General Information	VACU-01	Urdu (General Information)
		VAC : Gurbani Adhyan	VACG-01	Gurbani Adhyan

B. A., B. A. (GTT), & B. A. Social Science

Semester-I

Major Course

ਇਲੈਕਟਿਵ ਪੰਜਾਬੀ

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam	Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
			L	T	P	Theory	IA			
ਇਲੈਕਟਿਵ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-1103	90	6	4	2	0	75	25	3 Hours	Class 12th pass in any stream	Studied Punjabi up to 10th Standard or working knowledge of Punjabi Language

<p>ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ▪ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ▪ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਹਿਮ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ▪ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਬਣਾਉਣਾ। 	<p>ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਵੇਗਾ। ▪ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗੀ। ▪ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਪਾਠਗਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ▪ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਗਹਿਨਤਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ।
--	--

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਫੇਵ-ਡੇਫ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25 = 100 ਹਨ। ਸੈਸਟਰ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ 2 ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟੋਟੋਰੀਅਲ/ਗਰੁੱਪ ਡਿਸਕਸ਼ਨ/ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ 'S' for Satisfactory ਜਾਂ 'U' for Unsatisfactory ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਸੁਖਨ ਦੇ ਸੂਰਜ (ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ: 1901-1995)

ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਟੀ. ਡੀ. ਜੋਸ਼ੀ (ਸੰਪਾ.), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਕਵੀ: ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਜਗਤਾਰ, ਪਾਸ਼, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

(ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪਿੰਜਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਿੱਲੀ।

(ਨਾਵਲ ਦਾ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ/ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ

(ਧੁਨੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ, ਰਸ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ, ਅਲੰਕਾਰ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ)

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ੳ) ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਫੋਟ ਅਤੇ ਅਪੋਹ ਸਿਧਾਂਤ

(ਅ) ਅਰਥ ਆਧਾਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਵੰਨਗੀਆਂ: ਬਹੁਅਰਥਕ, ਸਮਾਨਅਰਥਕ, ਵਿਰੋਧਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਅਰਥ ਪਰਿਵਰਤਨ

B. A., B. A. (GTT), B. A. Social Science

Semester-II

Major Course

ਇਲੈਕਟਿਵ ਪੰਜਾਬੀ

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	Internal Assessment	
ਇਲੈਕਟਿਵ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-1203	90	6	4	2	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ। ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਉਹ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸਮਝੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਪਕੇਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ। ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ 2 ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟੋਟੇਰੀਅਲ/ ਗਰੁੱਪ ਡਿਸਕਸ਼ਨ/ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ 'S' for Satisfactory ਜਾਂ 'U' for Unsatisfactory ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

**ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ**

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1901 ਤੋਂ 1995 ਤਕ)

ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

(ੳ) ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਰੰਭ

(ਅ) ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ

(ੲ) ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

(ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ/ ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ

(ਅ) ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੱਠੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ:

(ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ/ਵਰਗੀਕਰਨ/ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ)

B. A., B. A. G. T. T. & B. A. Social Science
SEMESTER – III

BPBI-2303
ਚੋਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ

Credit & Marks Distribution and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਚੋਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-2303	90	6	4	2	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਾਉਣਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਾਉਣਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਗੇ।
- ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਗੇ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ 2 ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟੋਟੇਰੀਅਲ/ ਗਰੁੱਪ ਡਿਸਕਸ਼ਨ/ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ 'S' for Satisfactory ਜਾਂ 'U' for Un-satisfactory ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

**ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ**

ਸੂਫੀ, ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾਦਕ- ਡਾ. ਆਤਮ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹਰਾਹ

ਡਾ. ਰਸਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਨੋਟ: 'ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਨਿਆਏ', 'ਘੋਟਣਾ', 'ਡੈੱਡ ਲਾਈਨ' ਅਤੇ 'ਓਪਰਾ ਮਰਦ' ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਿਲੇਬਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ।
(ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ/ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ:
ਬਿੰਬ, ਪ੍ਰਤੀਕ, ਬੁਣਤੀ ਤੇ ਬੁਣਤਰ, ਕਥਾ ਤੇ ਕਥਾਨਕ, ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਸਤੂ, ਅਨੁਕਰਣ, ਵਿਰੋਚਣ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ:
ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਤ: ਵਾਰ, ਜੰਗਨਾਮਾ, ਕਿੱਸਾ, ਕਾਫੀ

**B. A., B. A. G. T. T. & B. A. Social Science
SEMESTER –IV**

**BPBI-2403
ਚੋਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ**

Credit & Marks Distribution and Pre-Requisites of the Course

Course title &Code	Total Teaching Hours	Total Credits/Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਚੋਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-2403	90	6	4	2	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਅਮੀਰ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਲਿਪੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਕ੍ਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ 2 ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟੈਟੇਰੀਅਲ/ ਗਰੁੱਪ ਡਿਸਕਸ਼ਨ/ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ 'S' for Satisfactory ਜਾਂ 'U' for Un-satisfactory ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

**ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ**

ਸੂਫੀ, ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾਦਕ- ਡਾ. ਆਤਮ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ- ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1701 ਤੋਂ 1900 ਤਕ)

ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
(ੳ) ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(ਅ) ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਦਿੱਤੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ
(ਅ) ਦਿੱਤੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਉਣੇ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
(ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ: ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

**B. A., B. A. (GTT), B. A. Social Science, B. Sc. Medical, B. Sc. Non-Medical,
B. Com. (Hons.), B. Com. (R), BBA, B. Sc. Economics, B. Sc. Computer Science**
Semester-I
Compulsory Course
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam	Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
			L	T	P	Theory	IA			
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-1101	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours	Class 12th pass in any stream	Studied Punjabi up to 10th Standard or working knowledge of Punjabi Language

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਬੋਧ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ। ਭਾਸ਼ਾਈ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਗਹਿਨ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ - ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਆਤਮ ਰੰਧਾਵਾ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)

(ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ/ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ। ਕਹਾਣੀ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ (ਸੰਪਾ. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

(ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਤੋਂ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਤਕ)

(ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ/ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ

(ਅ) ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ।

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ : ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ,

: ਪੰਜਾਬੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ

(ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ।

**B. A., B. A. (GTT), B. A. Social Science, B. Sc. Medical, B. Sc. Non-Medical,
B. Com. (Hons.), B. Com. (R), BBA, B. Sc. Economics, B. Sc. Computer Science**
Semester-II
Compulsory Course
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-1201	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

<p>ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ। 	<p>ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਬੋਧ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਲਿਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।
--	---

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਭਾਗ ਦੂਜਾ - ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)
(ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ। ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ (ਸੰਪਾ. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ)
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਸਤੀਸ਼ ਗੁਜਰਾਲ ਤੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤਕ)
(ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ/ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਦਫ਼ਤਰੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ
(ਅ) ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ੳ) ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਸੰਕਲਪ
(ਅ) ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ

**B. A., B. A. G. T. T., B. A. Social Science, B. Sc. Medical, B. Sc. Non-Medical,
B. Com. (Hons.), B. Com. (R), BBA, B. Sc. Economics, B. Sc. Computer Science
SEMESTER-III**

**BPBI-2301
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ**

Credit & Marks Distribution and Pre-Requisites of the Course

Course title &Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-2301	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਵਧੇਗੀ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

**ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ**

ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਸੰਪਾਦਕ: ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਲੇਖ 1 ਤੋਂ 8, ਲੇਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਚੋਣਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ

ਡਾ. ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਇਕਾਂਗੀ 'ਸੁਹਾਗ', 'ਨਵਾਂ ਚਾਨਣ', 'ਅੰਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ', 'ਅਰਮਾਨ', 'ਚਾਬੀਆਂ', 'ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬਾਵਾ' ਅਤੇ 'ਸੱਧਰਾਂ' ਸਿਲੇਬਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ)
(ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (ਪ੍ਰੈਸੀ)
(ਅ) ਦਿੱਤੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਨਾ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਮੂਲ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵੰਨਗੀਆਂ (ਭਾਵੰਸ਼, ਸ਼ਬਦ, ਵਾਕੰਸ਼, ਉਪਵਾਕ ਅਤੇ ਵਾਕ)

**B. A., B. A. (GTT), B. A. Social Science, B. Sc. Medical, B. Sc. Non-Medical,
B. Com. (Hons.), B. Com. (R), BBA, B. Sc. Economics, B. Sc. Computer Science
SEMESTER-IV**

**BPBI-2401
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ**

Credit & Marks Distribution and Pre-Requisites of the Course

Course title &Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-2401	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

<p>ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨਾਟਕ ਕਲਾ/ਰੂਪ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। 	<p>ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਕਲਾ/ਰੂਪ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
--	--

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

**ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ**

ਗਲੀਏ ਚਿਕੜ ਦੂਰਿ ਘਰੁ (ਸਵੈਜੀਵਨੀ)

ਸ. ਸ. ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ/ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ/ ਸਾਰ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਫ਼ਾਸਲੇ

ਜਤਿੰਦਰ ਬਰਾੜ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ/ਸਾਰ/ਨਾਟਕ ਕਲਾ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਲੇਖ ਰਚਨਾ (ਸਮਾਜਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ)
(ਅ) ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਇਸਤਿਹਾਰ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਵਿਆਕਰਨ:

(ੳ) ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ
(ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

**B. A., B. A. (GTT), B. A. Social Science, B. Sc. Medical, B. Sc. Non-Medical,
B. Com. (Hons.), B. Com. (R), BBA, B. Sc. Economics, B. Sc. Computer Science
Semester-I**

**Compulsory Course
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ
(In Lieu of Compulsory Punjabi)**

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam	Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
			L	T	P	Theory	IA			
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-1102	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours	Class 12th pass in any stream	NOT Studied Punjabi up to 10th Standard

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਲਿਖਣਾ ਸਿਖਾਉਣਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕਰਨਕ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਸ਼ੁੱਧ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ, ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 4-4 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2-2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

**ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ**

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ:

ਨਾਮਕਰਣ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ: ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ, ਅੱਖਰ ਕ੍ਰਮ, ਸਵਰ ਵਾਹਕ (ੳ, ਅ, ਏ), ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਰਨ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਵਰਨ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ

(ਅ) ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫੀ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ:

ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ, ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ: ਮੁਕਤਾ (ਦੋ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ), ਸਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਔਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲੈਂਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਹੋੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਕਨੋੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਗਾਖਰ (ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ) ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ

**B. A., B. A. (GTT), B. A. Social Science, B. Sc. Medical, B. Sc. Non-Medical,
B. Com. (Hons.), B. Com. (R), BBA, B. Sc. Economics, B. Sc. Computer Science**
Semester-II
Compulsory Course
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ
(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-1202	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਕਰਾਉਣਾ। ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ ਵਧਾਉਣਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਹੋਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 4-4 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

**ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ**

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ:

ਧਾਤੂ, ਵਧੇਤਰ (ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ), ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਗਤ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਪ੍ਰਕਾਰ:

(ੳ) ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਜਾਤੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਹਰੇ/ਦੁਹਰਕਤੀ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ
(ਅ) ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ:

ਇਕ-ਵਚਨ/ਬਹੁ-ਵਚਨ, ਲਿੰਗ-ਪੁਲਿੰਗ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਜੁੱਟ, ਵਿਰੋਧਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਨਾਮੀ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਸਾਕਾਦਾਰੀ, ਰੁੱਤਾਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ, ਗਿਣਤੀ, ਮੌਸਮ, ਬਜ਼ਾਰ, ਵਪਾਰ, ਧੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ

**B. A., B. A. (GTT), B. A. Social Science, B. Sc. Medical, B. Sc. Non-Medical,
B. Com. (Hons.), B. Com. (R), BBA, B. Sc. Economics, B. Sc. Computer Science
SEMESTER-III**

BPBI-2302

ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-2302	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

<p>ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਾਕ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਅਖਾਣ-ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੋਡਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। 	<p>ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਝ ਹੋਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਨਿਖਾਰ ਆਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਖਾਣ-ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਨਗੇ।
--	---

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਅਤੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 8-8 ਅੰਕਾਂ ਦੇ 3-3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਪੈਰਾ ਆਧਾਰਿਤ 16 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਸਰਲ 4 ਸਰਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ:

ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਵਿਸਮਿਕ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ-ਬਣਤਰ: ਕਰਤਾ, ਕਰਮ, ਕਿਰਿਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ, ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ, ਬਿਆਨੀਆ ਵਾਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ, ਹੁਕਮੀ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਪੰਜਾਬੀ-I: ਪੈਰਾ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਪੰਜਾਬੀ-II:

(ੳ) ਅਖਾਣ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ

(ਅ) ਪ੍ਰਤੀਕੋਡਨ (Transcoding)

**B. A., B. A. (GTT), B. A. Social Science, B. Sc. Medical, B. Sc. Non-Medical,
B. Com. (Hons.), B. Com. (R), BBA, B. Sc. Economics, B. Sc. Computer Science
SEMESTER-IV**

BPBI-2402

ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-2402	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਾਕ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਰਪੱਕ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਤੇ ਹੁਨਰ ਹੋਰ ਪਰਪੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 8-8 ਅੰਕਾਂ ਦੇ 3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਗ-ਤੀਜਾ ਵਿਚ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਾਜਕ/ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ 8 ਵਾਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ 16 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿਚ 16-16 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ:
ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਭਾਵੇਂਸ਼, ਸ਼ਬਦ, ਵਾਕੰਸ਼, ਉਪਵਾਕ, ਵਾਕ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ:
ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਾਜਕ/ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ - ਘਰ, ਬਾਜ਼ਾਰ, ਮੇਲੇ, ਸਿਨੇਮੇ, ਵਿਆਹ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ।

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਪੰਜਾਬੀ-I: ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਪੰਜਾਬੀ-II:
(ੳ) ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ
(ਅ) ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ

Semester-I

Compulsory Course

ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam	Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
			L	T	P	Theory	IA			
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BHPB-1101	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours	Class 12th pass in any stream	Studied Punjabi up to 10th Standard

<p>ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। 	<p>ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)</p> <ul style="list-style-type: none"> ਉਸ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਰੁਚੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧੇਗੀ। ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਗਹਿਨ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ
--	---

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ - ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਆਤਮ ਰੰਧਾਵਾ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)

(ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ। ਕਹਾਣੀ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ (ਸੰਪਾ. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

(ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਤੋਂ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਤਕ)

(ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ/ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਪੈਰੂਾ ਰਚਨਾ (ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ)

(ਅ) ਪੈਰੂਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ: ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ।

(ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ।

Semester-II

**Compulsory Course
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ**

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BHPB-1201	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

<p>ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ▪ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। ▪ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ। ▪ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ। 	<p>ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ਉਸ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ▪ ਉਸ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧੇਗੀ। ▪ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਲਿਖਣ ਸੈਲੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। ▪ ਉਹ ਭਾਸ਼ਾਈ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।
---	---

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਭਾਗ ਦੂਜਾ - ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ.ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.) (ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ। ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ (ਸੰਪਾ. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

(ਸਤੀਸ਼ ਗੁਜਰਾਲ ਤੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤਕ)

(ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ/ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਦਫਤਰੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ

(ਅ) ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਅਖਾਣ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ੳ) ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ - ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਸੰਕਲਪ

(ਅ) ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ

Semester-I

Compulsory Course

ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam	Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
			L	T	P	Theory	IA			
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-1102	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours	Class 12th pass in any stream	NOT Studied Punjabi up to 10th Standard

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਲਿਖਣਾ ਸਿਖਾਉਣਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕਰਨਕ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਸ਼ੁੱਧ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ, ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 4-4 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2-2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

**ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ**

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ:

ਨਾਮਕਰਣ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ: ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ, ਅੱਖਰ ਕ੍ਰਮ, ਸਵਰ ਵਾਹਕ (ੳ, ਅ, ਏ), ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਰਨ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਵਰਨ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ

(ਅ) ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫੀ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ:

ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ, ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ: ਮੁਕਤਾ (ਦੋ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ), ਸਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਔਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲੈਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਹੋੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਕਨੌੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਗਾਖਰ (ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ) ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ

Semester-II

Compulsory Course

ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-1202	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਕਰਾਉਣਾ। ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ ਵਧਾਉਣਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਚ ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਭੰਡਾਰ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 4-4 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ:

ਧਾਤੂ, ਵਧੇਤਰ (ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ), ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਗਤ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਪ੍ਰਕਾਰ:

(ੳ) ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਜਾਤੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਹਰੇ/ਦੁਹਰਕਤੀ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ

(ਅ) ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ:

ਇਕ-ਵਚਨ/ਬਹੁ-ਵਚਨ, ਲਿੰਗ-ਪੁਲਿੰਗ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਜੁੱਟ, ਵਿਰੋਧਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਨਾਮੀ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਸਾਕਾਦਾਰੀ, ਰੁੱਤਾਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ, ਗਿਣਤੀ, ਮੌਸਮ, ਬਜ਼ਾਰ, ਵਪਾਰ, ਧੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ

**B.A. Hons. English
Semester-I**

**Compulsory Course
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ**

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam	Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
			L	T	P	Theory	IA			
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BEPB-1101	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours	Class 12th pass in any stream	Studied Punjabi up to 10th Standard

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਬੋਧ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ। ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਗਹਿਨ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 15 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ - ਕਵਿਤਾ, ਡਾ. ਆਤਮ ਰੰਧਾਵਾ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)
(ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ।)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ - ਕਹਾਣੀ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.)
(ਕਹਾਣੀ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ
(ਅ) ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ: ਉਚਾਰਨ ਅੰਗ, ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਿਧੀਆਂ, ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਸੁਰ
(ਅ) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ: ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ

**B.A. Hons. English
Semester-II**

**Compulsory Course
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ**

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			Lecture	Tutorial	Practical	Theory	Internal Assessment	
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BEPB-1201	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

<p>ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਵਿਧਾ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿਤਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ। 	<p>ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਲਿਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।
---	---

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 15 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਭਾਗ ਦੂਜਾ - ਵਾਰਤਕ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)
(ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਭਾਗ ਦੂਜਾ - ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ.ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)
(ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ੳ) ਦਫਤਰੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ
(ਅ) ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਅਖਾਣ

B. A. Hons. English
SEMESTER-III

BEPB-2301
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ

Credit & Marks Distribution and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			Lecture	Tutorial	Practical	Theory	Internal Assessment	
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BEPB-2301	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਕਾਵਿ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇਕਾਂਗੀ ਰੂਪ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪਾਂ ਤੇ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਇਕਾਈਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਕਾਂਗੀ ਰੂਪ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਨਾ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਧਣਗੀਆਂ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਕਾਵਿ ਕੀਰਤੀ

ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ‘ਗਤੀ’ ਅਤੇ ‘ਪ੍ਰਗਤੀ’ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ‘ਪ੍ਰੀਤਮ ਛੁਹ’, ‘ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ’, ‘ਬੁੱਧ ਜੀ ਦਾ ਬੁੱਤ ਧਿਆਨੀ ਬੁੱਧ’, ‘ਮਨਸੂਰ’, ‘ਦਾਗ’, ‘ਗਰੂਰ ਦੀ ਨੁਹਾਰ’, ‘ਸੁਭਾਸ਼ ਬਾਬੂ ਦੇ ਗ੍ਰਿਮ ਹੋ ਜਾਣ ’ਤੇ’ ਅਤੇ ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ।)
(ਲੇਖਕ ਦਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ/ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਚੋਣਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ

ਡਾ. ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਇਕਾਂਗੀ ‘ਸੁਹਾਗ’, ‘ਨਵਾਂ ਚਾਨਣ’, ‘ਅੰਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ’ ਅਤੇ ‘ਅਰਮਾਨ’ ਸਿਲੇਬਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ)
(ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (ਪ੍ਰੈਸੀ)
(ਅ) ਦਿੱਤੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨਾ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਮੂਲ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵੰਨਗੀਆਂ: ਭਾਵੰਸ਼, ਸ਼ਬਦ, ਵਾਕੰਸ਼, ਉਪਵਾਕ ਅਤੇ ਵਾਕ

**B. A. Hons. English
SEMESTER-IV**

BEPB-2401
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ

Credit & Marks Distribution and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			Lecture	Tutorial	Practical	Theory	Internal Assessment	
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BEPB-2401	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਝ ਪਕੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਧਣਗੀਆਂ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕਲਾ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਕਾਵਿ ਕੀਰਤੀ

ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ 'ਨਵਗਤੀ' ਭਾਗ ਨੂੰ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 'ਪਦਮਾ', 'ਲੂਣਾ', 'ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ' ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।)
(ਲੇਖਕ ਦਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ/ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਚੋਣਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ

ਡਾ. ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
(ਇਕਾਂਗੀ 'ਚਾਬੀਆਂ', 'ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬਾਵਾ' ਅਤੇ 'ਸੱਧਰਾਂ' ਸਿਲੇਬਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।
(ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਲੇਖ ਰਚਨਾ (ਸਮਾਜਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ)
(ਅ) ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਵਿਆਕਰਨ:

(ੳ) ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ
(ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

**B.A. (Hons.) English
Semester-I**

**Compulsory Course
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ**

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam	Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
			Lecture	Tutorial	Practical	Theory	Internal Assessment			
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-1102	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours	Class 12th pass in any stream	NOT Studied Punjabi up to 10th Standard

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਲਿਖਣਾ ਸਿਖਾਉਣਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕਰਨਕ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਸ਼ੁੱਧ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ, ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 4-4 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2-2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

- (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ:
ਨਾਮਕਰਣ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ: ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ, ਅੱਖਰ ਕ੍ਰਮ, ਸਵਰ ਵਾਹਕ (ੳ, ਅ, ਏ), ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਰਨ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਵਰਨ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ
- (ਅ) ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫੀ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ:
ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ, ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ
ਮੁਕਤਾ (ਦੋ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ), ਸਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਔਂਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲੈਂਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਹੋੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਕਨੌੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਗਾਖਰ (ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ) ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ

B.A. (Hons.) English

Semester-II

Compulsory Course

ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			Lecture	Tutorial	Practical	Theory	Internal Assessment	
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-1202	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> • ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। • ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। • ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਕਰਾਉਣਾ। • ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> • ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ। • ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗੀ। • ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। • ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਹੋਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 4-4 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ:

ਧਾਤੂ, ਵਧੇਤਰ (ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ), ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਗਤ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਪ੍ਰਕਾਰ:

(ੳ) ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਜਾਤੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਹਰੇ/ਦੁਹਰਕਤੀ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ
(ਅ) ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ:

ਇਕ-ਵਚਨ/ਬਹੁ-ਵਚਨ, ਲਿੰਗ-ਪੁਲਿੰਗ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਜੁੱਟ, ਵਿਰੋਧਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਨਾਮੀ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਸਾਕਾਦਾਰੀ, ਰੁੱਤਾਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ, ਗਿਣਤੀ, ਮੌਸਮ, ਬਜ਼ਾਰ, ਵਪਾਰ, ਧੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ

**B. A. Hons. English
SEMESTER-III**

BPBI-2302

ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			Lecture	Tutorial	Practical	Theory	Internal Assessment	
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-2302	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਾਕ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਅਖਾਣ-ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਅਸਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੋਡਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਝ ਹੋਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਨਿਖਾਰ ਆਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਖਾਣ-ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਨਗੇ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਅਤੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 8-8 ਅੰਕਾਂ ਦੇ 3-3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਪੈਰਾ ਆਧਾਰਿਤ 16 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਸਰਲ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ:

ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਵਿਸਮਿਕ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ-ਬਣਤਰ:

ਕਰਤਾ, ਕਰਮ, ਕਿਰਿਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ, ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ, ਬਿਆਨੀਆ ਵਾਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ, ਹੁਕਮੀ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਪੰਜਾਬੀ-I:

ਪੈਰਾ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਪੰਜਾਬੀ-II:

(ੳ) ਅਖਾਣ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ

(ਅ) ਪ੍ਰਤੀਕੋਡਨ (Transcoding)

**B. A. Hons. English
SEMESTER-IV**

BPBI-2402

ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			Lecture	Tutorial	Practical	Theory	Internal Assessment	
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPBI-2402	60	4	4	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਾਕ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਲਿਖਤ ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਰਪੱਕ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਦੀਆਂ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਚ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਤੇ ਹੁਨਰ ਪਰਪੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 8-8 ਅੰਕਾਂ ਦੇ 3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਗ-ਤੀਜਾ ਵਿਚ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਾਜਕ/ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ 8 ਵਾਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ 16 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿਚ 16-16 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ:

ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਭਾਵੰਸ਼, ਸ਼ਬਦ, ਵਾਕੰਸ਼, ਉਪਵਾਕ, ਵਾਕ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ:

ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਾਜਕ/ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ - ਘਰ, ਬਾਜ਼ਾਰ, ਮੇਲੇ, ਸਿਨਮੇ, ਵਿਆਹ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ।

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਪੰਜਾਬੀ-I:

ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਪੰਜਾਬੀ-II:

(ੳ) ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ

(ਅ) ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ

B.Sc. Agriculture
Semester-I
Compulsory Course
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam	Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
			L	T	P	Theory	IA			
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ GPB-1110	30	2	2	0	0	75	25	3 Hours	Class 12th pass in any stream	Studied Punjabi up to 10th Standard

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਬੋਧ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ। ਭਾਸ਼ਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਗਹਿਨ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਵੰਨਗੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ - ਕਵਿਤਾ, ਡਾ. ਆਤਮ ਰੰਧਾਵਾ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)
(ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ/ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ - ਕਹਾਣੀ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.)
(ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ
(ਅ) ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ : ਉਚਾਰਨ ਅੰਗ, ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਿਧੀਆਂ, ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਸੁਰ
(ਅ) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ : ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ,
: ਪੰਜਾਬੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ

B.Sc. Agriculture
Semester-II
Compulsory Course
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA	
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ GPB-1210	30	2	2	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਵਿਧਾ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬਣਤਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਲਿਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਭਾਗ ਦੂਜਾ - ਵਾਰਤਕ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)
(ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਭਾਗ ਦੂਜਾ - ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ.ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)
(ਸਾਰ/ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ੳ) ਦਫ਼ਤਰੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ
(ਅ) ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ

B.Sc. Agriculture
Semester-I
Compulsory Course
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ
(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam	Eligibility criteria	Pre- requisite of the course (if any)
			L	T	P	Theory	Internal Assessment			
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPB-1110	30	2	2	0	0	75	25	3 Hours	Class 12th pass in any stream	NOT Studied Punjabi up to 10th Standard

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਲਿਖਣਾ ਸਿਖਾਉਣਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕਰਨਕ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਸ਼ੁੱਧ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ, ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 4-4 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2-2 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ:

ਨਾਮਕਰਣ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ: ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ, ਅੱਖਰ ਕ੍ਰਮ, ਸਵਰ ਵਾਹਕ (ੳ, ਅ, ਈ), ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਰਨ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਵਰਨ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫੀ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ:

ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ, ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ:

ਮੁਕਤਾ (ਦੋ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ), ਸਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਔਂਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲੈਂਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਹੋੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਕਨੌੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਗਾਖਰ (ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ) ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ

B.Sc. Agriculture
Semester-II
Compulsory Course
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ
(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 100		Time Allowed in Exam
			Lecture	Tutorial	Practical	Theory	Internal Assessment	
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPB-1210	30	2	2	0	0	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਕਰਾਉਣਾ। ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਹੋਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 4-4 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ:

ਧਾਤੂ, ਵਧੇਤਰ (ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ), ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਗਤ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਪ੍ਰਕਾਰ:

ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਜਾਤੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਹਰੇ/ਦੁਹਰੁਕਤੀ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ:

ਇਕ-ਵਚਨ/ਬਹੁ-ਵਚਨ, ਲਿੰਗ-ਪੁਲਿੰਗ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਜੁੱਟ, ਵਿਰੋਧਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਨਾਮੀ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਸਾਕਾਦਾਰੀ, ਰੁੱਤਾਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ, ਗਿਣਤੀ, ਮੌਸਮ, ਬਜ਼ਾਰ, ਵਪਾਰ, ਪੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ

Bachelor of Physiotherapy

Part-I

(Annual System)

Compulsory Course

ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Marks 100		Time Allowed in Exam
		Theory	Internal Assessment	
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ BPPB-1101	60	75	25	3 Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ।	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਮੌਲਿਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਆਕਰਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਬਾਰੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 1.5-1.5 (ਡੇਢ-ਡੇਢ) ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ - ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਆਤਮ ਰੰਧਾਵਾ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)

(ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ। ਕਹਾਣੀ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ, ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਭਾਗ ਦੂਜਾ- ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਸਹਿ ਸੰਪਾ.)

(ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ। ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰ/ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ

(ਅ) ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ

(ੲ) ਦਫ਼ਤਰੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ

(ਅ) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ: ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ,

ਪੰਜਾਬੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ

(ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ: ਉਚਾਰਨ ਅੰਗ, ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਿਧੀਆਂ, ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਸੁਰ

Bachelor of Physiotherapy
Part-I
(Annual System)
Compulsory Course
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ
(In Lieu of Compulsory Punjabi)

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Marks 100		Time Allowed in Exam
		Theory	Internal Assessment	
ਮੁਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ BPPB-1102	60	75	25	3 Hours

<p>ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objective</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਲਿਖਣਾ ਸਿਖਾਉਣਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕਰਨਕ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਸ਼ੁੱਧ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ। 	<p>ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)</p> <ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ, ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।
--	--

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ (Objective Type) 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਦਰਮਿਆਨੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ (ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਉਪ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵੰਡ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਚੌਥੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 4-4 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 25 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 75+25=100 ਹਨ।

**ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ**

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ:

ਨਾਮਕਰਣ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ: ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ, ਅੱਖਰ ਕ੍ਰਮ, ਸਵਰ ਵਾਹਕ (ੳ, ਅ, ਏ), ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਰਨ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਵਰਨ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ

(ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗਰਾਫੀ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ:

ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ, ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ: ਮੁਕਤਾ (ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ), ਸਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਔਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲੈਂਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਹੋੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਕਨੌੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਗਾਖਰ (ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ) ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ

(ਅ) ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ: ਧਾਤੂ, ਵਧੇਤਰ (ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ)

(ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਪ੍ਰਕਾਰ: ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਜਾਤੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਹਰੇ/ਦੁਹਰੁਕਤੀ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ: ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਸਾਕਾਦਾਰੀ, ਰੁੱਤਾਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ, ਮੌਸਮ, ਬਜ਼ਾਰ, ਵਪਾਰ, ਧੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ

Certificate Course in Urdu (Part-Time)

ਉਰਦੂ

URDU-0001

Urdu: General Information

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 75		Time Allowed in Exam	Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
			L	T	P	Theory	IA			
ਉਰਦੂ URDU-0001	45	3	3	0	0	50	25	3 Hours		

Course Objectives	Course Outcomes (CO's)
<ul style="list-style-type: none"> • Knowledge of Urdu language and literature. • Ability to read texts in relation to their historical & cultural contexts. • Ability to translate Urdu into other languages and vice versa.	<ul style="list-style-type: none"> • Students will get basic knowledge of Urdu language and opportunity to learn the Urdu Language. • With this course students will be able to read and write the Urdu Language. • To identify and understand the meaning of words of Urdu language used in Punjabi Language. • This will establish student's affinity with urdu language.

Note: Instructions for Paper Setters/Examiners and Candidates:

The question paper shall consist of four Sections: A, B, C and D. All the Sections A, B, C and D have two questions each of equal marks (10) Candidates are required to attempt one question each from four Sections A, B, C and D and one question from any Section of the question paper. The medium of the paper will be Urdu/Shahmukhi.

Syllabus and courses of reading

Books Prescribed: Lazmi Urdu Nisab (1st half of Prose and 1st half of Poetry) by Khalida Naheed published by Educational Book House, A. M. U. Market, Aligarh.

UNITS AND THEMES

Section-A

Passages for Translation

Section-B

Stanzas for Explanation

Section-C

Word Meanings and their use in the Sentences

Section-D

General Information: Names of Days, Months, Seasons, Relations, Colours, Body Parts, Animals, Birds, Fruits, Vegetables, Counting etc.

Books Recommended:

1. **University Punjabi-Urdu Qaida** by Dr. Amarwant Singh, 2006
2. **Urdu Ki Pehli Kitab** by Maulvi Mohammad Isma'eel Merathi, Farid Book Depot, 422- Matia Mahal, Jama Masjid, Delhi

Ability Enhancement Course
ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ
Computer And Punjabi Language

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 50		Duration of Course	Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA		
ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ AECCP-01	30	2	2	0	0	37	13	30 Hours	1½ Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objectives (Cos)	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਹਾਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਪਕੇਰੀ ਕਰੇਗਾ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 07 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 13 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 37+13=50 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ

- (ੳ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ : ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
- (ਅ) ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ

- (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਕੀ-ਬੋਰਡ, ਫੌਂਟ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਂਟ ਅਤੇ ਯੂਨੀਕੋਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
- (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਚੈੱਕਰ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

- Jalwanna, Amandeep Kaur, Raj, Harminder Singh (2013), Daftari Varton Lai Computer Kiven Sikhiye, Tarakbharti Parkashan, Barnala.
- Kamboj, C.P. (2010), Computer ate Punjabi Bhasha, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Juneja, Jagmohan Singh (2008), Computer : Muddhli Jankari ate Upyog, Punjabi University, Patiala.
- Kamboj, C.P. (2010), Cyber Sansar ate Punjabi Bhasha, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Kamboj, C.P. (2016), Ajoka Phone Sansar, Tarakbharti Parkashan, Barnala.

Ability Enhancement Course

ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ

Translation Skill

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution			Total Marks 50		Duration of Course	Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA		
ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ AECT-01	30	2	2	0	0	37	13	30 Hours	1½ Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objectives (Cos)	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਦਰਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਬੋਧ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਸੰਕਲਪਾਤਮਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਦਰਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਸੰਕਲਪਾਤਮਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 01-01 ਅੰਕ ਦੇ ਅਤਿ-ਸੰਖੇਪ (Objective Type) 07 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ 02-02 ਲੇਖ ਨੁਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 01-01 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੇਪਰ ਸੈਂਟਰ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 13 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ 37+13=50 ਹਨ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

- ੳ. ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
ਅ. ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

- ੳ. ਜਨ ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਵਿਗਿਆਪਨ ਲਈ ਅਨੁਵਾਦ
ਅ. ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ
2. ਭੋਲਾਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ, ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਗਿਆਨ
3. ਭੋਲਾਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ, ਕਾਵਯਾਨੁਵਾਦ ਕੀ ਸਮੱਸਿਆਏਂ।

Value Added Course
ਉਰਦੂ: ਜਾਣ ਪਛਾਣ
Introduction to Urdu
VACU-01

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution of the Course			Total Marks 50		Duration of Course	Time Allowed in Exam
			L	T	P	Theory	IA		
ਉਰਦੂ VACU-01	30	2	2	0	0	50	0	30 Hours	1½ Hours

Course Objectives (Cos)	Course Outcomes (CO's)
<ul style="list-style-type: none"> • Knowledge of Urdu language and literature. • Ability to read texts in relation to their historical & cultural contexts. • Ability to translate Urdu into other languages and vice versa 	<ul style="list-style-type: none"> • Students will get basic knowledge of Urdu language and opportunity to learn the Urdu Language. • With this course students will be able to read and write the Urdu Language. • To identify and understand the meaning of words of Urdu language used in Punjabi Language. • This will establish student's affinity with Urdu language

Instructions for the Paper Setter

- The Whole Syllabus Should be considered as one unit.
- There Will be 25 MCQ Questions of two Marks Each.

Syllabus and courses of reading

1. Introduction to Urdu Alphabet
2. Word Structure
3. Name of Days and Months
4. Name of Fruits and Vegetable
5. Counting

Prescribed Books: -

1. University Punjabi Urdu Qaida

Value Added Course

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਧਿਐਨ

Gurbani Adhayn

VACG-01

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/ Hours per week	Credit distribution of the Course			Total Marks 50		Duration of Course	Time Allowed in Exam
			L	I	P	Theory	I A		
ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਧਿਐਨ VACG-01	30	2	2	0	0	50	0	30 Hours	1½ Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objectives (Cos)	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਬਾਣੀ ਰੂਪਾਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਮਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਬਾਣੀ ਰੂਪਾਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਨੂੰ ਇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ 25 ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (MCQ) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ੳ. ਗੁਰਮਤਿ ਅਧਿਐਨ: ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਉਦਭਵ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (ਇਤਿਹਾਸਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ)

ਅ. ਗੁਰਮਤਿ ਅਧਿਐਨ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ

ੲ. ਗੁਰਮਤਿ ਅਧਿਐਨ: ਬਾਣੀਕਾਰ - ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਬਾਣੀ

ਸ. ਗੁਰਮਤਿ ਅਧਿਐਨ: ਬਾਣੀ ਰੂਪਾਕਾਰ ਅਤੇ ਛੰਦ ਵਿਧਾਨ

ਹ. ਗੁਰਮਤਿ ਅਧਿਐਨ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਾਣੀਆਂ - ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ, ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ, ਜਪੁਜੀ, ਸੁਖਮਨੀ ਅਤੇ ਆਨੰਦ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

- ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ: ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ
- ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ: ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ

Value Added Course

ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ

Translation Skill

VACT-01

Credit & Marks Distribution, Eligibility and Pre-Requisites of the Course

Course title & Code	Total Teaching Hours	Total Credits/Hours per week	Credit distribution of the Course			Total Marks 50		Duration of Course	Time Allowed in Exam
			L	I	P	Theory	I A		
ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ VACT-01	30	2	2	0	0	50	0	30 Hours	1½ Hours

ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ Course Objectives (Cos)	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਤੀਜੇ Course Outcomes (COs)
<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਦਰਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਬੋਧ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਸੰਕਲਪਾਤਮਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਦਰਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਸੰਕਲਪਾਤਮਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਨੂੰ ਇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ 25 ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (MCQ) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ੳ. ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ

ਅ. ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ੲ. ਜਨ ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਵਿਗਿਆਪਨ ਲਈ ਅਨੁਵਾਦ

ਸ. ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ
2. ਭੋਲਾਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ, ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਗਿਆਨ
3. ਭੋਲਾਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ, ਕਾਵਯਾਨੁਵਾਦ ਕੀ ਸਮੱਸਿਆਏਂ